

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/23/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118209105
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118209105.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne: M. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 2, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO : 47 233 516, o zaplatenie 1.076,43 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 10Csp/157/2018-55 zo dňa 27.11.2018 jednomyseľne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku I a III.

Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom vyslovil cit.: „I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 250 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.“
  - II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
  - III. Žalobkyňa m á nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.“
2. Spor právne posúdil podľa ust. § 1 ods. 1, § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.
3. V odôvodnení uviedol, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. V prejednávanej veci je zrejmé, že žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie jej práva ustanoveného osobitným predpisom v konaní vedenom na tamojšom súde pod sp. zn. 17Csp 88/2017, v dôsledku čoho bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov). Rozsudok, na základe ktorého si žalobkyňa v tomto konaní uplatňuje svoj nárok, nebol napadnutý opravným prostriedkom a nadobudol právoplatnosť dňa 08.02.2018. Z uvedeného je nepochybné, že žalovaný si na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy uplatnil u zamestnávateľa žalobkyne zrážky zo mzdy, pričom súd v predmetnom konaní s ohľadom na ním prijaté závery konštatoval, že na to oprávnený nebol. Pokiaľ žalovaný aj napriek tomu predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy použil a žiadal na základe nej vykonávať zrážky zo mzdy, takéto jeho konanie bolo spôsobilé privodiť ujmu žalobkyňi. Podľa názoru súdu prvej inštancie bol naplnený základný predpoklad uplatneného nároku na finančné zadostučinenie a to, že boli porušené práva žalobkyne ako spotrebiteľa vyplývajúce z osobitných právnych noriem slúžiacich na ochranu spotrebiteľov. Pri určení výšky finančného zadostučinenia

vychádzal súd prvej inštancie z toho, že finančné zadosťučinenie má satisfakčnú, sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Na druhej strane však nemôže predstavovať neprimerané obohacovanie spotrebiteľov. V danom prípade bolo súdom prihliadnuté na skutočnosť, že žalovaný uplatnením zrážok zo mzdy na základe neplatnej dohody vyvolal u žalobkyne stav právnej neistoty, ktorý musela riešiť podanou žalobou. Vychádzajúc z konkrétnych okolností tohto prípadu považoval súd za primerané povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne finančné zadosťučinenie vo výške 250 eur, ktoré zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľke dostatočnú satisfakciu a odradí dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľov.

4. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) nezistiť dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. Podľa tohto ustanovenia môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške (porovnaj I. ÚS 56/2017). Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je prípad prejednávanej veci. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku.

5. Proti tomuto rozsudku podal v rozsahu výrokov I. a III. v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Žalovaný napádal rozsudok z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti, pokiaľ ide o záver o porušení práva určeného na spotrebiteľa a tiež pokiaľ ide o určenie priznaného finančného zadosťučinenia. Nepreskúmateľnosť záverov súdu o porušení práva určeného na ochranu spotrebiteľa je daná tým, že ani konajúci súd v odôvodnení rozsudku neuvádza označenie či už zákonného ustanovenia, alebo slovného popisu práva, ktoré je v určitom konkrétnom zákone určené na ochranu spotrebiteľa a ktoré bolo porušené. Pritom ak súd dospel k záveru o danosti nároku, potom predsa jeho základ by mal mať preukázaný a toto preukázanie by v odôvodnení rozsudku mal aj náležite zdôvodniť. V súvislosti s požiadavkou na odôvodnenia súdneho rozhodnutia poukázal na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. IV. ÚS 115/03). Všeobecné konštatovanie súdu neumožňuje preskúmať, či a do akej miery bolo preukázané splnenie podmienok pre postup podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Poukázal na skutočnosť, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. súvisí s uplatňovaním nároku v súvislosti porušením práva určeného na ochranu spotrebiteľa. Logicky spomínané porušenie práva musí súvisieť s normami na ochranu práv spotrebiteľov, preto je nárok zakomponovaný do zákona o ochrane spotrebiteľa. Ak by zákonodarca mienil porušenie akéhokoľvek predpisu ako zákonnú podmienku pre úspešné uplatnenie daného nároku, uviedol by to v texte zákonného ustanovenia a použil by inú formuláciu (porušenie práva či povinnosti ustanovenej akýmkoľvek právnym predpisom), ale v zákone jasne vymedzil toto porušenie a nepoužil spomínanú všeobecnú formuláciu. Žalovaný napadol aj výšku primeraného finančného zadosťučinenia, a to rovnako z dôvodu nepreskúmateľnosti rozsudku. Odôvodnenie výšky zadosťučinenia je všeobecné a s posudzovanou vecou nemá nič spoločné. Súvislosť záverov súdu nie je možné spojiť so žiadnou skutočnosťou vyplývajúcou z prejednávanej veci. Dodal na záver, že žalovaný napáda aj výrok o náhrade trov konania, nakoľko ide o závislý výrok od rozhodnutia vo veci samej. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok, žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu 100 % trov právneho zastúpenia.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

8. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona slovenskej národnej rady č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

10. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva "odradzujúci").

11. A tak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

12. Žalobkyňa voči žalovanému úspešne uplatnila porušenie práva osobitným predpisom na Okresnom súde Prešov, ktorý rozsudkom zo dňa 29.11.2017, č.k. 17Csp/88/2017-64 uložil povinnosť žalovanému, spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) č. XXXXXXXXXXXX z XX.X.XXXX k zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z XX.X.B. uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným na výkon zrážok zo mzdy. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 08.02.2018. Z toho dôvodu má žalobkyňa podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného.

13. Z odôvodnenia rozhodnutia Okresného súdu v Prešove sp. zn. 17Csp/88/2017 zo dňa 29.11.2017 vyplýva, že súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobkyne a uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX z dôvodu, že ak sa právo vymáha dohodou o zrážkach zo mzdy z neprijateľnej, a teda neplatnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve a navyš takouto dohodou o zrážkach zo mzdy sa obchádza právo súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok a tento proces vykonávania zrážok zo mzdy nemôže ani spotrebiteľ, ani jeho zamestnávateľ ako platiteľ mzdy zastaviť, a to ani vtedy, ak má vedomosť, že sa vykonáva plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok, navyš zrážky sa vykonávajú aj na plnenia, ktoré poškodzujú spotrebiteľa a sú v rozpore so spotrebiteľským právom, len takýmto spôsobom možno zabezpečiť, aby žalovaný sa ani v budúcnosti nemohol domáhať takéhoto plnenia. Žalobkyňa dohodu o zrážkach zo mzdy neuzatvorila dobrovoľne, ale bola jej vnútená s využitím jej omylu a lsti, pri nedodržaní dobromyseľnosti a čestnosti, teda konaním, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi.

14. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na závažné a viacnásobné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné.

15. Pri určení výšky priznaného finančného zadosťučinenia súd prvej inštancie taktiež nepochybil a odvolací súd sa s priznanou výškou stotožnil, majúc za to, že táto zodpovedá svojmu účelu, pretože je potrebné toto finančné zadosťučinenie nevnímať ako kompenzáciu, ale ako žalobkyňi poskytnutú satisfakciu ako spotrebiteľke a tiež ako odmenu pre žalobkyňu ako spotrebiteľku, ktorá privodila vyhlásenie rozsudku, ktorým sa sledujú rovnaké účinky, ako opatreniam dohľadných orgánov, ktorých sankcie by boli neporovnateľne prísnejšie. Uvedené finančné zadosťučinenie má tiež odradiť žalovaného ako dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Záleží len na žalovanom, aby sa nedopúšťal recidívy v neprípustnom kontrahovaní v rozpore so záujmami spotrebiteľov (k recidíve žalovaného porovnaj rozsudky KS v Prešove, č.k. 1Co/4/2017-73 zo dňa 28.06.2017 a č.k. 3Co/55/2017-197 zo dňa 12.09.2017, ako aj č.k. 19Co/25/2017-72 zo dňa 16.03.2017).

16. K odvolacej námietke žalovaného o hrubom porušení práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu SR iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (uznesenie NS SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5Cdo/218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06).

17. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP okrem výroku II., proti ktorému odvolanie nebolo podané (§367 ods.2 CSP).

18. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobkyňa bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalovanému ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

20. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).